Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2025/4200

20.8.2025.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas rezolūcija

EESK ieguldījums Eiropas Komisijas 2026. gada darba programmā

(C/2025/4200)

Ziņotāji: **Christa SCHWENG (I gr.)**
Maria del Carmen BARRERA CHAMORRO (II gr.)
Krzysztof Stanislaw BALON (III gr.)

Padomnieki	Jukka AHTELA (I grupas ziņotājai) Ioannis GRIGORIADIS (II grupas ziņotājam) Piotr SADOWSKI (III grupas ziņotājam)
Juridiskais pamats	Reglamenta 52. panta 4. punkts
Pieņemta plenārsesijā	19.6.2025.
Plenārsesija Nr.	597
Balsojuma rezultāts (par / pret / atturas)	156/4/8

1. Ievads

1.1. Ar šo rezolūciju EESK, būdama Eiropas organizētas pilsoniskās sabiedrības institucionālā pārstāve, dod savu ieguldījumu Eiropas Komisijas 2026. gada darba programmas pilnveidošanā. Eiropas Savienībai centrāla vieta jāierāda demokrātijai, cilvēktiesībām, ilgtspējai, vienlīdzībai un sociālajam taisnīgumam. Lai sabiedrība būtu noturīga, ārkārtīgi liela nozīme ir sociālajiem partneriem, pilsoniskajai sabiedrībai un brīvprātīgā darba sektoram; tie ir jāatzīst, jāaizsargā un jēgpilni jāiesaista jebkuras krīzes prognozēšanā, sagatavotības nodrošināšanā un atveseļošanā.

1.2. Ja ES vēlas saglabāt vadošo lomu pasaulē, kas strauji mainās, tai ir vajadzīga jauna pieeja konkurētspējai – tāda, kas apvieno rūpniecības politiku, klimata mērķus un ģeopolitisko stratēģiju. Tālab ir nepieciešams spēcīgs uzsvars uz investīcijām, inovācijas stimulēšana un sociālās kohēzijas veicināšana, vienlaikus gādājot, ka ekonomikas izaugsme ir ilgtspējīga, sociāla, iekļaujoša un noturīga. Konkurētspējai un ekonomikas izaugsmei jāiet roku rokā ar sociālo iekļaušanu.

1.3. Noturīgā rūpniecības politikā par prioritāti jānosaka inovācija, zaļā un digitālā pārkārtošanās un prasmju savienība, un vienlaikus jāveicina mūžizglītība un kvalitatīvu darbvietu izveide. Ir jāatbalsta sociālā un solidārā ekonomika – taisnīguma un kohēzijas virzītāja. Jaunajā drošības vidē par izšķiroši svarīgu kļuvusi aizsardzības gatavība, tāpēc tai jākļūst par kopīgu prioritāti, taču vienlaikus jābalstās uz tiesībām, pārredzamību un tiesiskumu.

1.4. Ņemot vērā jauno ģeopolitisko kārtību, kurā problēmas un krīzes kļūst par normu, graujot un apdraudot Eiropu, tās vērtības un iedzīvotājus, EESK aicina ES koncentrēties uz pilsonisko, sociālo un militāro sagatavotību un uzsver, ka sociālā kohēzija un noturības kultūra ir vajadzīga visos sabiedrības līmeņos.

1.5. Krīžu virkne ir ietekmējusi daudzu eiropiešu dzīves kvalitāti. Mums ir jāatgūst uzticēšanās savas sabiedrības funkcionēšanai, kuras pamatā ir Eiropas vērtības, savai ekonomikai un Eiropas vietai pasaulē, ļaujot eiropiešiem tikt līdzi straujajām sabiedriskajām norisēm un gādājot, ka neviens netiek atstāts novārtā. Eiropas konkurētspējas un labklājības atslēga būs piekļuve izglītībai un apmācībai, lai iegūtu prasmes, kas vajadzīgas pastāvīgi mainīgajos darba tirgos.

1.6. Ieguldījumiem pētniecībā, izstrādē, prasmēs un stratēģiskajās nozarēs jābūt šīs rūpniecības politikas pamatā, lai nodrošinātu rūpniecības noturību un ilgtermiņa ekonomikas izaugsmi, kā arī kvalitatīvas darbvietas. Orientējoties uz tādām tehnoloģijām kā cilvēkcentrēts mākslīgais intelekts un atjaunīgie energoresursi, ES var saglabāt konkurētspēju augstas pievienotās vērtības nozarēs.

1.7. Lai saglabātu konkurētspējīgu Eiropas sociālo modeli, ir vajadzīgas gan skaidri definētas investīcijas sabiedriskajos pakalpojumos un sociālajā aizsardzībā, gan vērienīga nabadzības apkarošanas stratēģija. EESK uzsver pārtikas, ūdens, dabas un klimata savstarpējo atkarību un kā vienu no ES zilā kursa pamatpīlāriem aicina izstrādāt tiesībās balstītu Ūdensresursu noturības stratēģiju.

1.8. Pasaules mērogā Eiropas Savienībai ir jābūt vadošai miera veicinātājai un jāsadarbojas ar jauniem partneriem. Vietējā līmenī kopīgi strādāt nozīmē veikt ieguldījumu pilsoniskajā un sociālajā dialogā, demokrātiskā līdzdalībā un nākamajās paaudzēs.

2. **Jauns plāns Eiropas ilgtspējīgai labklājībai un konkurētspējai**

EESK ierosina/aicina

Rūpniecības politika

2.1. Padziļināt iekšējā tirgus virzību no sadrumstalotas valstu rūpniecības politikas uz vērienīgāku un koordinētāku Eiropas pieeju, kas saskaņo regulatīvo, nodokļu un tirdzniecības politiku, lai veicinātu globālo konkurētspēju un kvalitatīvas darbavietas.

2.2. Izstrādāt tehnoloģiju ceļvežus jaunajām tehnoloģijām; ar izmēģinājuma projektu un kopuzņēmumu starpniecību samazināt tehnoloģiju risku; pieņemt aprites ekonomikas principus, lai mazinātu ārējo atkarību; padarīt efektīvāku finansiālo atbalstu, tostarp izmantojot topošo Eiropas Konkurētspējas fondu.

2.3. Īstenot transversālu ES rūpniecības politiku ūdens jomā, ko pēc tam var pielāgot dažādām nozarēm, papildinot tīras rūpniecības kursu. Šajā ziņā ES būtu jāapsver nātrija jonu bateriju potenciāla izpēte, kas vienlaikus varētu uzlabot elektrifikāciju un ūdensapgādes noturību.

Konkurētspēja

2.4. Turpināt vienkāršošanas programmu, tādējādi sekmējot Eiropas uzņēmumu konkurētspēju. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš uzņēmumiem ar stratēģisku tirgus statusu. Tomēr, lai gan regulējuma vienkāršošana var uzlabot efektivitāti un produktivitāti un atvieglot vienotā tirgus potenciāla izmantošanu, tai nebūtu jānoved pie būtisku sociālo, vides un darba standartu vājināšanas, jo šie elementi veido līdzsvarotu pieeju, kas atbalsta uzņēmumus, aizsargā darba ņēmējus un kalpo plašākām sabiedrības interesēm.

2.5. Lai gan konkurētspēja ir svarīgs stratēģisks mērķis ES ilgtermiņa labklājībai, ir ļoti būtiski, lai tā nezaudētu sociālo dimensiju. Konkurētspējai un ražīgumam ir izšķiroša nozīme attiecībā uz kvalitatīvām darbvietām, labiem darba apstākļiem, sociālo dialogu un koplīguma sarunām. Darba ņēmēju līdzdalība korporatīvajā pārvaldībā var palielināt ražīgumu un atbalstīt noturību.

2.6. Pielāgot konkurences noteikumus, lai līdzsvarotu tirgus efektivitāti ar rūpniecības noturību un inovāciju, ekonomikas izaugsmi un rūpniecības konkurētspēju, un atbalstīt ES sociālās tirgus ekonomikas modeli.

2.7. Nodrošināt, ka ES konkurences noteikumi ļauj investēt zaļajā un digitālajā pārkārtošanā un veicina vispārējas nozīmes pakalpojumus, vienlaikus novēršot tirgus koncentrāciju un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, lai aizsargātu uzņēmumus, darba ņēmējus, patērētājus un visneaizsargātākos cilvēkus.

Zaļā pārkārtošanās un dekarbonizācija

2.8. Censties panākt stratēģisku autonomiju kritiski svarīgās rūpniecības nozarēs, piemēram, veselības, ķīmijas un farmācijas rūpniecībā, un izstrādāt integrētu ceļvedi, kas aptvertu visas to piegādes ķēdes.

2.9. Mērķtiecīgi īstenot politikas pasākumus, kas paredz tīras elektroenerģijas izmaksu ietaupījumu nodošanu energoietilpīgajām nozarēm.

2.10. Nodrošināt, ka, sagatavojot Aprites ekonomikas aktu, tiek uzklausīts pilsoniskās sabiedrības viedoklis, izmantojot tās lomu Eiropas aprites ekonomikas jautājumos ieinteresēto personu platformā.

2.11. Reformēt elektroenerģijas tirgu tā, lai tas atbilstu ne tikai mērķim vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, bet arī mērķim garantēt piegādes drošību un stabilas un pieņemamas cenas, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātās situācijās esošu cilvēku piekļuvei enerģijai.

2.12. Nodrošināt, ka vienotais tirgus veicina augšupēju sociālo un ekonomisko kohēziju, vienlaikus ievērojot ANO IAM vides standartus.

Pētniecība, tehnoloģija un inovācija

2.13. Piedāvāt Eiropas Pētniecības telpas (EPT) pētniekiem vienotu režīmu, nodrošināt pienācīgus darba apstākļus un karjeras iespējas pētniecības un inovācijas sistēmā, it īpaši jaunajiem pētniekiem, un piedāvāt iespēju pētniekiem no trešām valstīm brīvi strādāt un pārvietoties Eiropas Savienībā.

2.14. Konkurētspējas politiku stingri balstīt uz ilgtermiņa investīcijām un inovācijām, atbalstot ilgtspējīgu rūpniecības pārveidi un zaļo un digitālo pārkārtošanos.

2.15. Nodrošināt, ka digitalizācija un mākslīgais intelekts iru cilvēkcentrēti un neradītu nedrošu nodarbinātību, lai nodarbinātības procesos un darba attiecībās izmantotās algoritmiskās sistēmas būtu pārredzamas, taisnīgas un apspriestas sociālā dialoga un koplīguma sarunu ietvaros un lai, īstenojot tiesību aktus par mākslīgo intelektu, tiktu efektīvi piemērots princips "kontrolē cilvēks".

2.16. Ieguldīt pārkvalifikācijā un mūžizglītībā, kas ir ļoti svarīgi, lai nodrošinātu, ka darba ņēmēji var piekļūt tehnoloģisko pārmaiņu radītām darbvietām.

2.17. Veicināt sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību ES pētniecības programmu veidošanā.

Ekonomikas politika un kohēzija

2.18. Nodrošināt makroekonomisko un finanšu stabilitāti, izmantojot uzticamu vidēja termiņa fiskālo sistēmu, lai panāktu ekonomisku un sistēmisku noturību.

2.19. Izveidot ES investīciju fondu, kura mērķis ir nodrošināt finanšu resursus Eiropas stratēģiskas nozīmes investīciju projektiem, kurus finansē no dažādiem avotiem, tostarp dalībvalstu iemaksām un jauniem pašu resursiem.

2.20. Novērst investīciju nepietiekamību salīdzinājumā ar ASV un citiem lielākajiem konkurentiem, ieviest nosacījumus iespējkapitālam, it īpaši, lai atbalstītu jaunuzņēmumus un paplašinātu firmas un uzņēmumus.

2.21. Uzlabot pamatnosacījumus privātajām investīcijām vienotajā tirgū. Tas ietver kapitāla tirgu savienības / uzkrājumu un investīciju savienības centrālo komponentu īstenošanu un banku savienības izveides pabeigšanu. Vienam no galvenajiem darba kārtības elementiem vajadzētu būt uzraudzības konverģences veicināšanai un Eiropas uzraudzības iestāžu lomas stiprināšanai.

2.22. Vienkāršojot nodokļus, jāveicina izmaksu ziņā efektīvas informācijas sniegšana, uzlabojot informācijas izmantošanu un apmaiņu starp nodokļu iestādēm. Minētajām darbībām nevajadzētu izraisīt netaisnīgas vai negribētas nodokļu saistību izmaiņas vai pavērt iespējas izvairīties no nodokļu maksāšanas, vai radīt kaitējošu konkurenci nodokļu jomā. Attiecībā uz katru priekšlikumu būtu jāveic ietekmes novērtējums, lai pienācīgi novērtētu jauno likumdošanas iniciatīvu konkrēto ietekmi uz nodokļu maksātājiem un nodokļu iestādēm.

2.23. Apzināt visefektīvākos risinājumus ES salām un nākt klajā ar visaptverošu stratēģiju salām, kurā risinātu salu izolētības problēmu.

2.24. Aktīvāk iesaistīt pilsonisko sabiedrību ES pilsētu programmā un paturēt prātā jautājumu par cenas ziņā pieejamiem mājokļiem un tā saikni ar kohēzijas politiku.

Sociālā politika

2.25. Nodrošināt, ka vienlīdzīga attieksme un darba ņēmēju taisnīga mobilitāte kļūst par pamatprincipu, efektīvi piemērojot tiesību aktus pret ļaunprātīgu izmantošanu.

2.26. Izstrādāt Eiropas Komisijas visaptverošu politikas paketi par taisnīgu pārkārtošanos, galveno uzmanību pievēršot ietekmei uz darba ņēmējiem un nodrošinot sociālā dialoga iesaisti. Ja publiskie līdzekļi tiek izmantoti, lai stimulētu uzņēmumu pārkārtošanās plānus, būtu jāņem vērā sociālie nosacījumi. Izveidot kvalifikācijas celšanas un pārkvalificēšanas programmas, īpašu uzmanību pievēršot nozarēm, kuras visvairāk ietekmē divējādā pārkārtošanās, piemēram, tūrismam un transportam.

2.27. Pārvaldīt strukturālās pārmaiņas sociāli taisnīgā veidā, izmantojot iekļaujošas pārvaldības sistēmas, kurās priekšplānā izvirza līdzdalību, sociālo un pilsonisko dialogu, kā arī koplīguma sarunas.

2.28. Izveidot Taisnīgas pārkārtošanās novērošanas centru, kas būtu atbildīgs par pētniecību un datu vākšanu, visos pārkārtošanās posmos iesaistot organizētu pilsonisko sabiedrību.

2.29. Īstenot iniciatīvu par tāldarbu un tiesībām atslēgties.

3. **Jauns Eiropas aizsardzības un drošības laikmets**

EESK ierosina/aicina

3.1. Ieviest kopīgu aizsardzības politiku un visaptverošu Eiropas aizsardzību, jo jaunajā drošības vidē stratēģiskā autonomija un gatavība aizsardzībai ir izšķiroša nozīme. Ļoti svarīgs ir lielāks kopīgais iepirkums un investīcijas ES aizsardzības industrijā, nepieļaujot nepamatotu sociālo ieguldījumu samazināšanu un vienlaikus ņemot vērā sociālos nosacījumus, tostarp ar koplīguma sarunām saistītos nosacījumus.

3.2. Īstenot ES mēroga sabiedriskās komunikācijas kampaņu, lai vairotu Eiropas sabiedrības atbalstu un izpratni par nepieciešamību aizsargāt Eiropas mieru, drošību, labklājību un vērtības, kā arī par Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes (*EDTIB*) būtisko ieguldījumu šajā procesā. EESK uzskata, ka sabiedrības uzticēšanās ES aizsardzības spējām ir atkarīga arī no tā, vai sabiedrība uzskata, ka drošība ietver pamattiesību aizsardzību un piekļuvi pamatpakalpojumiem.

3.3. Stiprināt klimata diplomātiju un it īpaši izveidot pilsoniskās sabiedrības klimata diplomātijas tīklu; atbalstīt vietējās konsultantu grupas.

3.4. Risināt klimata izraisītās migrācijas problēmu.

3.5. Pievērsties klimata pārmaiņām kā globālam drošības apdraudējumam, integrējot klimata drošību aizsardzības stratēģijās, veidojot pret klimata pārmaiņām noturīgu infrastruktūru, ilgtspējīgu resursu pārvaldību un izmantojot jaunās tehnoloģijas, nodrošinot finansiālu atbalstu klimata pārmaiņu mazināšanai un klimatadaptācijai.

3.6. Iesaistīt pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru kā nozīmīgus partnerus klimata un ūdensapgādes noturības veicināšanā.

3.7. Nodrošināt, ka visas ES politikas jomas, tostarp rūpniecība, enerģētika, lauksaimniecība un sagatavotība kopumā visās nozarēs, atbalsta ūdensapgādes noturību un saskaņo enerģētisko drošību un pārtikas nodrošinājumu ar klimata mērķiem.

4. **Atbalsts iedzīvotājiem, mūsu sabiedrības un sociālā modeļa stiprināšana**

EESK ierosina/aicina

4.1. Īstenot nabadzības novēršanas stratēģiju, kuras mērķis ir izskaust galēju nabadzību un risināt mājokļu, enerģētikas un mobilitātes nabadzības problēmu. Tajā arī skaidri jāatzīst saikne starp pastāvīgu nabadzību un demokrātisku atstumtību, nodrošinot, ka cilvēki, kas piedzīvojuši nabadzību, piedalās politikas līdzveidošanā un pilsoniskajā līdzdalībā un ka nevienam netiek liegta piekļuve būtiskiem energoresursiem.

4.2. Turpināt īstenot rīcības plānu sociālo tiesību pīlāra jomā, tostarp izstrādāt efektīvu politikas pasākumu kopumu, lai sniegtu atbalstu darba ņēmējiem digitālās un zaļās pārkārtošanās procesā, paredzot un pārvaldot pārmaiņas un kā galvenos principus izmantojot sociālo dialogu un koplīguma sarunas.

4.3. Efektīvi novērst dzīves dārdzības krīzi, lai atbalstītu daudzus ES vērienīgos mērķus: nodrošināt taisnīgu divējādu pārkārtošanos, mazināt nevienlīdzību attiecībā uz iespējām un rezultātiem un panākt kopīgu labklājību visiem iedzīvotājiem visā Eiropas Savienībā.

4.4. Izstrādāt dzimumu līdztiesības stratēģiju laikposmam pēc 2025. gada ar mērķi izskaust ar dzimumu saistītu vardarbību, novērst dzimumu nelīdztiesību darba tirgū, panākt vienlīdzīgu līdzdalību dažādās tautsaimniecības nozarēs, risināt ar dzimumu saistītas algu un pensiju atšķirības, novērst dzimumu nelīdztiesību aprūpes darbā, panākt dzimumu līdzsvaru lēmumu pieņemšanā un politikā, kā arī novērtēt līdz šim panākto progresu.

4.5. Atzīt labi funkcionējoša visu līmeņu sociālā un pilsoniskā dialoga būtisko lomu darba tirgus un sociālās politikas izstrādē un īstenošanā.

4.6. Izstrādāt un īstenot iekļaujošu Eiropas Prasmju programmu, ņemot vērā kvalitatīvu darbvietu ceļvedi un par prioritāti nosakot digitālo pratību, kritisko domāšanu un transversālās prasmes, kas ir būtiskas demokrātiskajai iesaistei, ētiskai tehnoloģiju izmantošanai un uz informāciju balstītai lēmumu pieņemšanai.

4.7. Steidzami pieņemt prasmju pārnesamības iniciatīvu, lai panāktu ātrāku un vienkāršāku prasmju savstarpēju atzīšanu Eiropas Savienībā.

4.8. Risināt demogrāfiskās problēmas visā Eiropā, īpašu uzmanību pievēršot paaudžu solidaritātei un reformu veicināšanai dalībvalstīs.

4.9. Īstenot sociālo dialogu par mākslīgā intelekta sistēmu ieviešanu un uzsvērt, ka visās iniciatīvās, ar kurām pielāgo spēkā esošos tiesību aktus, būtu jāņem vērā darba ņēmēju tiesību aizsardzība un jānodrošina, ka cilvēks saglabā kontroli visās cilvēka un mašīnas mijiedarbībās.

4.10. Pilnībā īstenot Garantiju jauniešiem un iniciatīvu "Tiecies, mācies, apgūsti, sasniedz" (*ALMA*), kā arī novērtēt Eiropas Garantiju bērniem.

4.11. Par prioritāti noteikt modeli "Mājoklis vispirms", lai cīnītos pret bezpajumtniecību strādājošo un neaizsargāto grupu vidū.

4.12. Īstenot Eiropas aprūpes garantiju, tostarp bērnu aprūpes jomā, lai nodrošinātu ES iedzīvotājiem cenas ziņā pieņemamus, pieejamus un kvalitatīvus veselības aprūpes un aprūpes pakalpojumus, kā arī kvalitatīvu aprūpes darbu šajā nozarē strādājošajiem nolūkā novērst dzimumu nevienlīdzību neapmaksātu aprūpes pienākumu jomā un palīdzēt sievietēm palikt darba tirgū un piekļūt stabilam drošības tīklam.

5. **Rūpes par mūsu dzīves kvalitāti: nodrošinātība ar pārtiku, ūdens un daba**

EESK ierosina/aicina

5.1. Koncentrēties uz stimuliem un taisnīgu un efektīvu ES starptautisko bioloģiskās daudzveidības saistību īstenošanu pirms nākamās Konvencijas par biodaudzveidību pušu konferences (*COP* 17), piemēram, izvērtējot biodaudzveidības kredītus un nodrošinot, ka visi jaunie finanšu instrumenti ir sociāli un ekoloģiski ilgtspējīgi.

5.2. Nodrošināt taisnīgāku pārtikas ķēdes sadali, stingrāku tirdzniecības savstarpīgumu, rīcību spekulāciju jomā, jauniešu iesaisti un obligātu ilgtspēju iepirkuma jomā.

5.3. Nodrošināt, ka visas ES politikas jomas, tostarp rūpniecība, enerģētika, lauksaimniecība un sagatavotība kopumā visās nozarēs, atbalsta ūdensapgādes noturību; tam ir sociālā izlīdzinātāja funkcija: piekļuves trūkums tīram ūdenim pastiprina nevienlīdzību, atstumtību un ar vides aspektiem saistītu netaisnīgumu, it īpaši marginalizētās un klimata pārmaiņu skartās kopienās.

5.4. Veicināt mežu atjaunošanas programmas visā Eiropā.

5.5. Integrēt Eiropas Ūdensresursu noturības stratēģiju, kuras pamatā ir princips par cilvēktiesībām uz ūdeni, sagatavotības savienības stratēģijas īstenošanā.

6. **Mūsu demokrātijas aizsardzība, mūsu vērtību aizstāvēšana**

EESK ierosina/aicina

6.1. Atzīt organizētu pilsonisko sabiedrību un sociālos partnerus par demokrātijas pīlāriem un nozīmīgiem Eiropas cilvēktiesību, solidaritātes un tiesiskuma vērtību atbalstītājiem.

6.2. Pieņemt pilsoniskās sabiedrības stratēģiju ar skaidru rīcības plānu, kā arī īstenošanas pasākumus.

6.3. Spēcīgāka demokrātija darbā, izmantojot sociālo dialogu, koplīguma sarunas un darba ņēmēju informēšanas, uzklausīšanas un pārstāvības tiesību pilnvērtīgu īstenošanu. ES iestādēm būtu visos līmeņos jāsniedz attiecīgs atbalsts sociālajam dialogam un koplīguma sarunām, lai pilnveidotu sociālo partneru spējas un veiktu attiecīgus īstenošanas pasākumus, tostarp finanšu pasākumus, lai palielinātu koplīguma sarunu aptvērumu, it īpaši valstīs un reģionos, kur to potenciāls vēl nav izmantots.

6.4. Dot jauniešiem iespēju kļūt par ilgtspējīgākas ES nākotnes virzītājspēkiem, radot iespējas viņu strukturētai līdzdalībai.

6.5. Turpināt visaptverošus centienus cīņā pret dezinformāciju un nepatiesu informāciju, kurai var būt kaitīgas sekas mūsu demokrātijai un drošībai, pilnībā īstenojot Rīcības plānu dezinformācijas apkarošanai; izstrādāt plānu, kas nodrošinātu vietējās un reģionālās informācijas kvalitāti, piešķirot Eiropas Ārējās darbības dienestam atbilstošus resursus, lai apkarotu un kontrolētu ārvalstu veiktas informācijas manipulācijas un iejaukšanos, vienlaikus aizsargājot pilsoniskās sabiedrības neatkarību un rīcības un vārda brīvību.

7. **Eiropa pasaulē — mūsu spēka un partnerību izmantošana**

EESK ierosina/aicina

7.1. ES kopējā aizsardzības politika iet roku rokā ar patiesi pilnvērtīgu kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kas ir plašāka par pašreizējo politiku.

7.2. Lielākai stratēģiskajai autonomijai ir nepieciešama koordinēta pieeja, kas ES aizsardzību sasaista ar ES ārpolitiku, tirdzniecības un rūpniecības politiku, pētniecību un inovāciju, pilnīgu dalībvalstu sadarbspēju un kopīgu vai koordinētu iepirkuma procedūru aizsardzības jomā, kā arī aizsardzības ražojumu un pakalpojumu vienoto tirgu.

7.3. Lielāka tirdzniecības nolīgumu noturība, dažādojot importu un radot tirgus iespējas Eiropas uzņēmumiem. Tas uzlabotu drošību un mazinātu ģeopolitiskos riskus, vienlaikus veicinot sociālo un vides standartu ievērošanu un nodrošinot godīgas konkurences apstākļus visā pasaulē.

7.4. Veicināt mieru, drošību un aizsardzību, globālo taisnīgumu un globālo progresu, aizsargājot daudzpusējo sistēmu un aktīvi iesaistoties tajā.

7.5. Izstrādāt stratēģiju, lai uzlabotu jauniešu iesaisti sociālajā un pilsoniskajā dialogā ES kaimiņvalstīs, tostarp Ukrainā, Moldovā, Rietumbalkānos, Gruzijā, Armēnijā un *Euromed* reģionā.

8. **Kopīga darbība un mūsu Savienības sagatavošana nākotnei**

EESK ierosina/aicina

8.1. Paplašināšanās procesam būtu jāturpinās miera, labklājības un demokrātijas virzienā, vienlaikus radot ilgtermiņa stabilitāti mūsu kontinentā ar sociālo un pilsonisko dalībnieku līdzdalību. Šajā procesā līdzās Moldovai un Rietumbalkānu valstīm būtu īpaši jāiesaista Ukraina, kuras demokrātiskā noturība agresijas apstākļos ir piemērs Eiropas vērtību aizstāvībai.

8.2. Spēcīga investīciju politika, kas galvenokārt vērsta uz visprogresīvākajām tehnoloģiju nozarēm, Eiropas enerģijas tirgus izveidi, kas būtiski samazinātu enerģijas cenas, un taisnīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos.

8.3. Izveidot Eiropas Stratēģisko investīciju fondu, kas būtu vērsts uz Eiropas prioritāro projektu finansēšanu. Turklāt daudzgadu finanšu shēmā (DFS) 2028–2034 būtu ievērojami jāpalielina investīciju prioritātēm paredzētie līdzekļi, ņemot vērā stingrus sociālos nosacījumus.

8.4. Pragmatisks novērtējums, lai nodrošinātu Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) pilnīgu efektivitāti.

8.5. Pietiekams finansējums Eiropas aizsardzības savienībai, tostarp apjomīgs finansējums, lai sasniegtu mērķi līdz 2040. gadam 80 % no Eiropas aizsardzības iegādes budžeta ieguldīt Eiropā, kā arī jauni finansēšanas instrumenti tehnoloģisko spēju palielināšanai.

8.6. Investīcijām aizsardzībā vajadzētu būt nodrošinātām ar stingriem uzraudzības mehānismiem un pārredzamu ziņošanu, kas garantē pārskatatbildību, vienlaikus aizsargājot likumīgās drošības intereses. Sociālie partneri un pilsoniskā sabiedrība būtu jāiesaista aizsardzības investīciju sociālekonomiskās ietekmes uzraudzībā.

8.7. Inovatīvi pilsoniskā dialoga procesi, kas atbilst jauniešu interesēm un līdzdalības veidiem. ES jaunatnes dialogs un ES jauniešu tests ir spilgti piemēri, kādiem jābūt līdzdalības politikas veidošanas instrumentiem, kas iesaista jauniešu pārstāvjus apspriedēs, ietekmes novērtēšanā un mitigācijas pasākumos, veicinot jauniešu integrēšanu iestāžu līmenī.

Briselē, 2025. gada 19. jūnijā

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Oliver RÖPKE